

Hodnocení diplomové práce

Diplomantka: Lenka Balážová
Téma diplomové práce: Zástavní právo k podniku

Diplomantkou zvolené téma „Zástavní právo k podniku“ je velmi aktuální, jak pro potřeby praxe, tak i v rovině teoretické. Jak autorka sama v diplomové práci uvádí, současná zákonná úprava tohoto institutu přináší řadu výkladových problémů, ohledně nichž neexistuje jednotné stanovisko. Diplomantka na problematice otázky nejen upozorňuje, ale usiluje i o jejich řešení. Z práce je patrné, že problematika podniku a zástavního práva k němu diplomantku zaujala a že se snaží podat ucelený obraz daného problému. Při vyhodnocení české právní úpravy čerpá z rozsáhlé odborné literatury; ve vybraných bodech ji pak porovnává se slovenskou právní úpravou.

Práce je koncipována velmi dobře a přehledně. Diplomantka postupuje od obecného ke zvláštnímu. Po podání výkladu k české právní úpravě ji v závěru kapitol či podkapitol porovnává s úpravou na Slovensku. Diplomantka se nejprve věnuje zvláštnostem podniku jako předmětu zástavního práva, pak následuje kapitola o vzniku zástavního práva k podniku, po ní kapitola zaměřená na práva a povinnosti zástavního věřitele a zástavce za trvání zástavního práva k podniku. V dalších částech se diplomantka zabývá realizací zástavního práva k podniku a modelovým zákonem o zajištěných transakcích, aby v závěru shrnula to nejpodstatnější, k čemu ve své práci dospěla.

Předložená práce je značně rozsáhlá; vlastní text zahrnuje 67 stran a přesahuje tak obecnou produkci. Obsahová úroveň diplomové práce je vysoká. Je třeba vyzdvihnout snahu diplomantky o formulování vlastních názorů a prolínání teoretických a praktických hledisek.

K diplomantkou předestřeným názorům lze provést tato doplnění, resp. vznést následující připomínky:

- na str. 23 v posledním odstavci kapitoly 3.4.1 diplomantka zmiňuje možnost aktualizovat podnik po uzavření zástavní smlouvy prostřednictvím její změny či dodatků k ní. Dle mého názoru daleko vhodnějším by bylo v zástavní smlouvě sjednat, že zástavní dlužník je povinen ve stanovených termínech předkládat v písemné formě zástavnímu věřiteli aktualizaci věcí, práv a jiných majetkových hodnot náležejících k podniku, s možností tyto údaje ze strany zástavního věřitele zkontrolovat. Nesplnění této povinnosti je pak možno sankcionovat právem zástavního věřitele žádat po osobním dlužníkovi předčasné splacení zajištěné pohledávky;
- z třetího odstavce na str. 28 plyne, že diplomantka má za to, že lze uzavřít zástavní smlouvu předtím, než je sepsán notářský zápis. S tímto závěrem

nelze souhlasit. Dle mého názoru nedodržení formy notářského zápisu činí smlouvu neplatnou (viz § 40 odst. 1 občanského zákoníku);

- na str. 41 v posledním odstavci kapitoly 4.2.2 diplomantka zmiňuje možnost zástavního věřitele domáhat se žalobou proti zástavnímu dlužníku, aby se zdržel všeho, čím dojde ke zhoršení zástavy. Tento postup však není pro zástavního věřitele příliš přínosný. Příhodnějším je toto riziko promítnout do zástavní smlouvy i do smlouvy, jež upravuje zajištěnou pohledávku, a to nejlépe tak, že neplnění povinností zástavního dlužníka k zástavě s sebou nese možnost zástavního věřitele požadovat předčasné splacení zajištěné pohledávky;
- druhá věta v kapitole 4.2.4 na str. 42 je s ohledem na celý kontext nesrozumitelná.

Diplomantka se nemohla vypořádat se všemi problémy, které s sebou zástava podniku přináší, proto při ústní obhajobě doporučuji, aby se vedle zaujetí stanoviska k výše uvedeným postřehům zaměřila na zodpovězení následujících otázek navazujících na její práci:

- podrobné vysvětlení pojmů „zástavní dlužník“ a „zástavce“ s přihlédnutím k vývoji těchto pojmů a jejich současnému použití v občanském zákoníku, občanskému soudním řádu a zákonu o veřejných dražbách (v diplomové práci např. v kap. 3.3 na str. 20);
- na str. 24 diplomantka zmiňuje posílení ochrany věřitele zřízením zástavního práva nejen k podniku, ale i k významným věcem patřícím k podniku. Diplomantku upozorňuji na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30.11.2005 (sp. zn. 29 Odo 760/2003, publikováno v Soudní judikatuře č. 6/2006 pod č. 75, str. 405-416), které se týkalo otázky, zda lze platně zřídit zástavní právo k zajištění téže pohledávky stejnou zástavou, a ve světle tohoto judikátu ji žádám o zaujetí stanoviska, zda je řešení zmiňované na str. 24 diplomové práce právně možné.

Po formální stránce je třeba vyzdvihnout, že v práci diskutovaná zákonná ustanovení diplomantka doslovně cituje v poznámkách pod čarou. Rovněž je třeba pochválit práci s literaturou, na kterou bohatě odkazuje. Je jen škoda, že diplomantka nečerpala i z dostupné judikatury týkající se zástavního práva.

Práce je psána čtivě, dobrou češtinou; obsahuje však i několik pravopisných a stylistických chyb a překlepů (např. správně má být na str. 21 „autory“, na str. 41 smysly, apod.).

Jak již bylo výše uvedeno, jde se o práci kvalitní a plně způsobilou k obhajobě.

V Praze dne 27. března 2007

JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.
oponent diplomové práce